

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Directie Wetgeving
Sector straf- en sanctierecht
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
218972

Uw kenmerk
2012Z00721

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 9 februari 2012
Onderwerp Vragen van het lid Van der Steur (VVD) over de ongelijke behandeling
van ouders die zich niet houden aan de omgangsregeling

In antwoord op uw brief van 19 januari 2012 nr. 2012Z00721 deel ik u mede dat de vragen van het lid Van der Steur van uw Kamer over de ongelijke behandeling van ouders die zich niet houden aan de omgangsregeling worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

I.W. Opstelten

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Van der Steur (VVD) aan de minister van Veiligheid en Justitie over de ongelijke behandeling van ouders die zich niet houden aan de omgangsregeling

Kenmerk 2012Z00721

Ingezonden: 19 januari 2012

Directie Wetgeving
Sector straf- en sanctierecht

Datum
9 februari 2012

Ons kenmerk
218972

1

Bent u bekend met artikel 279 van het Wetboek van Strafrecht (Sr)?

Antwoord

Ja.

2

Bent u op de hoogte van het feit dat er bij de nakoming van omgangsregelingen een (rechts-)ongelijkheid bestaat tussen de ouder die de zorg verleent en de ouder die de reguliere zorg niet op zich heeft genomen?

Antwoord

Artikel 279 Sr stelt straf op degene die opzettelijk een minderjarige onttrekt aan het wettig over hem gesteld gezag of aan het opzicht van degene die dit desbevoegd over hem uitoefent. Op grond van rechtspraak van de Hoge Raad kan ook degene die (mede) het gezag over een minderjarig kind uitoefent, dit kind desondanks aan het gezag en/of het opzicht van een ander onttrekken bijvoorbeeld door zich niet te houden aan een bij rechterlijke beslissing vastgestelde (voorlopige) omgangsregeling (HR 15 februari 2005, NJ 2005, 218). Dit arrest betrof de situatie waarbij de vader het kind niet volgens de omgangsregeling had teruggebracht bij de moeder die primair de zorg verleende. In een strafzaak waarin de Rechtbank Leeuwarden op 5 februari 2009 uitspraak heeft gedaan, was sprake van een moeder die zich niet hield aan de vastgestelde omgangsregeling doordat zij het kind niet liet meegaan met zijn vader (Rechtbank Leeuwarden 5 februari 2009, LJN BH 2027). Kernelement van het misdrijf van artikel 279 Sr is het onttrekken van het kind aan het gezag en/of opzicht. Oefenen beide ouders samen het gezag over het kind uit, dan kan – zo blijkt uit het voorgaande – artikel 279 Sr op beiden van toepassing zijn. Het gegeven dat de desbetreffende ouder de zorg voor het kind heeft doet aan die strafrechtelijke aansprakelijkheid niet af.

3

Herkent u zich in het beeld dat de ouder die de zorg niet heeft strafrechtelijk vervolgd kan worden en kan rekenen op inmenging van de politie als hij/zij zich niet houdt aan de omgangsregeling, bijvoorbeeld als hij/zij het kind niet tijdig terugbrengt? Herkent u zich dan ook in het beeld dat de ouder die de zorg regulier heeft en weigert aan de omgangsregeling te voldoen (bijvoorbeeld door te weigeren het kind naar de andere ouder te laten gaan) niet strafrechtelijk kan worden aangesproken?

4

Herkent u zich in het feit dat veel ouders tegen deze rechtsongelijkheid aanlopen? Zo ja, bent u bereid deze ongelijkheid weg te nemen, bijvoorbeeld door de werking van artikel 279 Sr ook voor het andere geval gelijk te trekken? Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet?

Directie Wetgeving
Sector straf- en sanctierecht

Datum
9 februari 2012

Ons kenmerk
218972

Uit het antwoord op vraag 2 blijkt dat zowel de ouder die de zorg heeft als de ouder die de zorg niet heeft, kunnen worden vervolgd ter zake van artikel 279 Sr indien zij beiden het ouderlijk gezag over het kind uitoefenen. Artikel 279 Sr beoogt degenen die het wettig gezag of bevoegd toezicht uitoefenen over een minderjarige in staat te stellen hun taak te vervullen. Dragen beide ouders deze verantwoordelijkheid, dan is van rechtsongelijkheid als het gaat om de mogelijkheid van strafrechtelijk optreden tegen het niet nakomen van de omgangsregeling geen sprake. Hoewel de rechtspraak van de Hoge Raad derhalve ruimte laat voor optreden tegen beide ouders, ben ik van mening dat justitieel optreden van politie en openbaar ministerie bij problemen met de omgangsregeling – in het belang van het kind, maar ook in het belang van de ouders – tot het uiterste beperkt moet blijven.